

Zgodba o dečku, ki je naposled našel srečo

Ime mu je bilo Nacek in je štel osem let. V teh kratkih letih življenja se Nacku menda še nikoli ni nasmehnila sreča, čeprav je zmeraj sanjal o njej. Nemara je bil srečen takrat, ko se tega sploh še zavedel ni, namreč kot čisto majhen nebogljenček, ki ga mora mati pestovati in negovati.

Sreča je po navadi od sile hudomušna in se rada izogne nizkih bajt, v katerih žive revni ljudje.

Tako se je izogibala tudi hiše, kjer je stanovala Nackova mati, vdova z otroki.

Nacek, najstarejši med njimi, je bil tih in zamišljen deček.

Nekajkrat je slišal mater, kako je vzklíknila:

»Oh, revež nima sreče!«

»Kaj pa je to, sreča?« je Nacek vprašal mater.

»Sreča?« se je grenko nasmehnila mati. »To je tisto, kar nekateri dosežejo z lahkoto, drugi pa je ne najdejo, čeprav bi jo z lučjo iskali.«

»Jaz pa grem iskat srečo!« je vzklíknil Nacek in mu odslej ta misel ni šla iz glave.

Nekega dne se je kar na lepem odpravil zdoma. Bila je že jesen, listi dreves so rumeneli, ajda po poljih je dozorevala.

Nacek je stopal s culo v roki po stezi čez polje in jo je kmalu pri mahal v veliko vas. A kaj je to?

Vsa drevesa po vrtovih so okleščena, razbito sadje leži kar v kupih na tleh.

In ker je bil Nacek že iz vasi, je videl, da polja niso taka, kakor tam na drugi strani, temveč je vse opustošeno, pomandrano.

Njive z ajdo so bile samo gola strnišča, tu pa tam so štrlele gole bilke v zrak.

Ob ozarah je stal kmet in mrko strmel v tla.

»Dober dan, oče«, je vljudno pozdravil Nacek. »Ali je bila vojska pri vas?«

Kmet je najprej zlovoljno pogledal dečka, potem pa je vendarle odgovoril:

»Kakšna vojska! Toča nam je vse pobila, saj vidiš. Taka nesreča!«

»Torej tudi pri vas ni sreče?« je pobaral deček in oči so mu zažarele.

»Kje neki! Celo kopico otrok imam doma, pa bolno ženo zraven in ne vem, kaj bomo jedli. Ampak ti, fante — kam pa si namenjen?«

»Srečo grem iskat«, je kar naravnost povedal Nacek.

»Le išči jo«, se je kmet trpko nasmehnil. »Na ravnem je ne boš dobil, nemara v hribih, tam so bogatejši kakor mi.«

Nacek se je odpravil dalje.

Ravnina se je polagoma spenjala navkreber, na obzorju v daljavi so jo obrobili gozdovi.

Tam je zagledal Nacek na griču cerkev, okrog nje so se belile hiše.

Tja pojdem, je pomislil Nacek, v tistole hribovsko vas. Tam pa mora biti sreča doma.

Sonce se je že skrilo za gozd, in preden je Nacek prispel na vrh griča, se je zmráčilo.

Nenavadno tiho je bilo po vasi, nikjer še ni bilo luči. Samo v eni hiši je skozi nezagrnjeno okno mežikala petrolejka.

Nacek se je napotil tja.

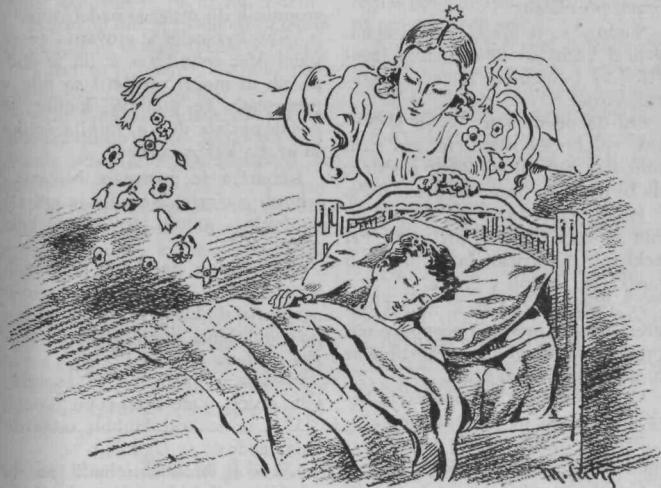
»Dober večer,« je voščil, »ali bom lahko prenočil pri vas?«

Gospodinja in več otrok, ki so sedeli okoli mize in zajemali iz velike skledе, so se začudeno ozrli v dečka.

ca ima prav takšne težave in skrbi kakor vi.«

»Res?« se je dobrohotno nasmehnila gospodinja.

»No, sedi za mizo, boš večerjal. Spal boš pa na senu. Ampak po srečo moraš drugam. V dolini pod na-

»Kdo pa si in odkod?« je vprašala ženska.

»Od daleč, onstran teh hribov«, je odvrnil Nacek. »Namenil sem se po svetu, da bi kje našel srečo.«

»Kaj, srečo? V hribih je prav gotovo ne boš našel, pri nas pa še celo ne. Vdova sem, gospodarja že več let ni pri hiši; od samih skrbi sem osivela. Denarja ni, z njivami, z gozdovi in z živino v hlevu moramo plačevati davke. Pa ti si še otrok, ne razumeš tega, kakor tile naši ne razumejo težav, ki me tarejo.«

»O, jaz prav dobro razumem to«, se je ojunčil Nacek. »Moja mami-

mi je mesto, tam stanuje gospoda, vsega ima v izobilju — tja pojdi po srečo.«

Zarana je Nacek skočil na noge in krenil v dolino. Dolga je bila pot in spet se je nagnil dan, ko je Nacek dospel v mesto.

Truden je bil, zaspan in lačen. Toda ko je zagledal svetle, gladke ulice, bajno razsvetljena okna trgovin in vesele obraze ljudi, ki so hiteli sem in tja, je mahoma pozabil na utrujenost, na lakoto in na spanje. Saj še nikoli ni bil v mestu in še ni videl take lepote.

Če tu ni sreča doma, si je rekel, pa je ni nikjer na svetu.

Hodil je po ulici, poslušal godbo, ki je prihajala skozi okna gostiln, visokih palač in še od druge, in se ni mogel načuditi lepim, svetlim vozovom, ki so vsi v lučih brez konj brzeli po ulicah.

Slednjič se je Nacek vendarle naveličal vseh teh lepot, zakaj lačni želodček in utrujene noge so zahtevali svoje.

Od dozdevne sreče, ki jo je Nacek videl vsepovsod, bi rad tudi sam kaj užil. Stopil je v gostilno, da bi poprosil hrane in prenočišča.

Hrušč, ropot in vpitje mu je udarilo na uho, ko je odprl vrata. Pri neki mizi so kričali in se prepirali moški, vsi zaripli v obraz.

Še preden je Nacek mogel odpreti usta, je pristopil gosposko napravljen, okrogloličen gostilničar in ga porinil skozi vrata.

»Ven, fantalin! Postopačev in beračev prav nič ne potrebujemo!«

Prijel je dečka precej trdo za rame in ga potisnil na ulico.

Grenko razočaranje se je dotaknilo Nackove duše.

Ali tudi v mestu ne bo našel sreče? Stal je potrj na mestu in se oziral naokoli. Tedajci je ob pločniku obstal avtomobil. Iz njega sta stopila imenitno oblečena gospa in gospod.

Nacek je razločno videl, kako je gospe nekaj padlo iz naročja na tlak.

Skočil je tja, pobral in zaklical: »Nekaj ste izgubili, gospa!«

Gospa se je obrnila in Nacek ji je že pomolil majhno ročno torbico.

»Hvala lepa, dečko. Čigav pa si?«

Nacek je brž razložil kako in kaj.

Gospa, ki je bila še zelo mlada in lepa, toda s silno žalostnimi očmi, je nekaj izpregovorila z gospodom, nato je dejala dečku:

»Pojdi z menoj. Nocoj boš večerjal in prenočil pri nas.«

Z veseljem je stopal Nacek po stopnicah do drugega nadstropja.

Tako krasnega stanovanja še ni videl. Vse sobe (Nacek jih je štel, pa jih ni mogel prešteti) so bile v preprogah, še kuhinja, kamor je gospa poslala dečka, je bila velika in svetla kakor cerkev.

Kuharica je postregla Nacku z izborno večerjo. Nato ga je peljala v posebno sobo, kjer je stala bela postelja.

Na mehkih pernicah je Nacek kmalu zaspal. Sanjalo se mu je o samih rožah, ki jih je trosila na pot belo oblečena, smehljajoča se ženska postava.

»Jaz sem Sreča...« je šepetala vila. »Iskal si me, zdaj si me našel.«

Vila se je bolj in bolj oddaljevala, slednjič je izginila.

Ko se je Nacek prebudil, mu je udarilo na uho glasno prerekanje in loputanje z vrati. Nato je vse utihnilo.

Nacek si je mel oči, ni se mogel takoj domisliti, kje da je.

Vrata so se odprla, v sobo je stopila gospa.

»Si dobro spal, fantek?« se je nagnila čez posteljo in ga pobožala po laseh.

Nacek je opazil, da ima gospa objokane oči.

»Vi — vi ste Sreča, kajne?« se je nepremično zazrl v gospo in obraz mu je sijal od veselja.

»Jaz — sreča? Kdo ti je pa to povedal?«

»Videl sem jo, smehljala se mi je in rože je potresala okrog mene.«

»Sanjalo se ti je, ubožček. Oh, če bi bila jaz samo senca sreče, tako pa —. Nesrečna sem, zelo sem nesrečna. No, saj ti ne razumeš tega. Veš, če bi mi imeli takega fantka v hiši, kakor si ti, pa bi bili srečni.«

Nacek ni mogel razumeti žalostne gospe in je še sam postal žalosten.

Torej ga je upanje, da je končno našel srečo, spet varalo?

»Kar domov pojdem, nič več ne bom hodil po svetu«, je sklenil, skočil iz postelje in se pripravil za odhod.

»Le pojdi, fantek. Doma pri mami boš še najbolj srččen«, je rekla gospa, stopila v kuhinjo in naročila kuharici, naj dečku pripravi nekaj za na pot.

Nacek se je poslovil od gostoljubne družine in s polno culo odšel na ulico.

Zadnje besede ljubeznive gospe so mu prepreženo brnele po glavi.

Kamor koli pride, nikjer niso ljudje srečni. Kako neki naj potem on, nebolgljeni deček, najde srečo? Ali ni res najbolje doma, pri mami?

Nacka je zgrabilo silno domotožje. Skoraj na jok mu je šlo, ko se je mimo polj in gozdov vračal po znani poti proti domu.

A doma je bil Nacek deležen sreče, ki jo je zaman iskal vsepovsod.

Nackova mati je bila že vsa obupana zaradi nestanka otrokovega.

Ko je zagledala svojega sinčka živega in zdravega pred seboj, ga je objela, pritisnila na srce in se od sreče razjokala.

»Kajne, mamica, samo pri tebi je sreča doma, ali ne?«

»Da, Nacek; revni smo, ampak naše revščine ne zamenjam z bogastvom tistih, ki kljub bogastvu ne poznajo prave sreče...«

Nacek se je smehljaj in brisal materi solze, ki so ji polzele po licih...

DOMAČA MAŠKARADA

Gornje obraze razreži po vodoravnih črtah v tri dele. (Ker gotovo želiš, da ostane »Zvonček« cel in nerazrezan, rajši sliko prekopiraj ali preriši na drug papir!) Če potem prestavljaš posamezne dele od leve na desno ali narobe, dobiš vedno nove, zelo smešne obraze.